**Hukuk Bölümü 2013/1660 E. , 2013/1873 K.**

- **2918 SAYILI KARAYOLLARI TRAFIK KANUNUNDAN KAYNAKLANAN SORUMLULUK DAVASININ, ADLİ YARGI YERİNDE ÇÖZÜMLENMESI GEREKTİĞİ**
  - UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNİN KURULUŞ VE İŞLEYİŞİ HAKKINDA KANUN (2247) Madde 14

**"İçtihat Metni"**

Davacılar : 1- A.K., 2- F.K., 3- A.K. 4- D.K.

Vekilleri : Av. H.F.T., Av. A.U., Av. M.M.

Davalılar : 1-Milli Savunma Bakanlığı (Adli ve İdari Yargıda)

Vekili : Av. A.Y.

(Adli Yargıdaki Diğer Davalılar)

2- E.G.Varisleri

3-İsviçre Sigorta A.Ş.

4-Avrupa Seyahat .... İsimli Firma

O L A Y : Davacılar vekili dava dilekçesinde; 16.7.2005 günü saat 12.00 sıralarında Bilecik ili Osmaneli İlçesi Selimiye Köyü mevkiinde müteveffa E.G.'in sevk ve idaresindeki 67..... plakalı, asker taşıyan yolcu otobüsünün, askeri bir iş için Osmaneli istikametinden Bilecik istikametine doğru seyir halinde olduğu sırada, E.G.'in, dikkatsizlik ve tedbirsizlik ile aracının direksiyon hâkimiyetini kaybettiğini, sol şeride geçerek karşı yönden gelen ve kendisine ait şeritte seyreden M.A.'nın sevk ve idaresindeki 34..... plakalı kamyona çarptığını, bu çarpma neticesinde aniden duran kamyona Bilecik istikametinden gelen sürücü C.T.yönetimindeki 54..... plakalı otomobilin arkadan çarptığını, kaza sonucu otobüs sürücüsü E.G.ve askeri otobüste bulunan A.K. ve D.K.'un (daha sonra hastanede) vefat ettiğini; kazada, otobüs sürücüsü müteveffa E.G.'in asli kusurlu olduğunun Adalet Bakanlığı Adli Tıp Kurumu Başkanlığının raporu ve Osmaneli Cumhuriyet Başsavcılığının kararı ile saptandığını; adı geçenin, yolun ıslak olmasını dikkate almayarak dikkatsizlik ve tedbirsizlikle bu kazaya sebebiyet verdiğini; kazaya sebebiyet veren otobüsün, davalılardan İsviçre Sigorta A.Ş.'ye Zorunlu Mali Sorumluluk Sigorta Poliçesiyle ve Zorunlu Koltuk Ferdi Kaza Sigortasıyla sigortalı olduğunu; otobüsün işleticisi olan 'Avrupa Seyahat' isimli firmanın da, Karayolları Trafik Kanunu ve Borçlar Kanunu gereğince kazadan kusursuz olarak sorumlu olduğunu; öte yandan, "İdarenin sorumluluğu" çerçevesinde askeriyenin de kazada hizmet kusurunun olduğunu; Askeri Yüksek İdare Mahkemesinin; gerekli önlemleri almayan idarenin hizmet kusurunun bulunduğu yönünde kararlarının bulunduğunu; müvekkillerinin müteveffa A.K.'un desteğinden yoksun kaldıklarını; Borçlar Kanunu'nun 45/2 maddesi hükmüne göre, destek kavramının, gerçekleşmiş veya ileride gerçekleşmesi umulan bir bakım münasebetini zorunlu kıldığını; destekten yoksun kalma kavramının Yargıtay 4, 19 ve 15. Hukuk Dairesi'nin kararlarında açıklığa kavuştuğunu; uğranılan maddi ve manevi zararlara karşılık dava açma gereğinin doğduğunu ifade ederek; fazlaya dair dava ve talep hakları saklı kalmak kaydıyla; müvekkillerden A.K. için 25.000,00 YTL maddi tazminat talebinden şimdilik 15.000,00 YTL'lik kısmının davalılar E.G.varisleri, İsviçre Sigorta A.Ş. Avrupa Seyahat Şirketi ve Milli Savunma Bakanlığından müştereken ve müteselsilen tahsiline; müvekkili A.K. için 15.000,00 YTL; diğer müvekkilleri F.K., A.K.ve D.K.için 10.000,00'er YTL olmak üzere toplam 45.000,00 YTL. manevi tazminatın davalılar İsviçre Sigorta A.Ş. dışındaki diğer davalılardan tahsiline karar verilmesi istemiyle 18.7.2007 tarihinde adli yargı yerinde dava açmıştır.

Osmaneli Asliye Hukuk Mahkemesi; 28.4.2010 gün ve E:2007/212, K:2010/62 sayı ile, davanın kısmen kabulüne, kısmen reddine karar vermiş; kararın temyiz edilmesi üzerine Yargıtay 4.Hukuk Dairesi; 7.12.2011 gün ve E:2010/11211, K:2011/13122 sayı ile; kararın Milli Savunma Bakanlığına ilişkin kısmını, görev noktasından bozmuş, diğer temyiz itirazların incelenmesine yer olmadığına karar vermiş; karar düzeltme istemine ilişkin olarak; aynı Daire; 27.11.2012 gün ve E:2012/8510, K:2012/17980 sayı ile, avukatlık ücreti yönünden düzelterek onama kararı vermiştir.

OSMANELİ ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ:27.3.2013 gün ve E:2012/20, K:2013/52 sayı ile, davanın safahatına geniş olarak yer verdikten sonra; Mahkemelerince usul ve yasaya uygun olan Yargıtay 4.Hukuk Dairesinin 27.11.2012 tarih ve 2012/8510 Esas, 2012/17980 Karar sayılı ilamında davalı Milli Savunma Bakanlığı yönünden verilen bozma hükmüne uyulmasına karar verilmiş olduğu; davacı Vekilinin 27.03.2013 tarihli duruşmada alınan beyanında aynen "beyanlarımızı içerir dilekçe sunuyoruz, dilekçe içeriğini aynen tekrar ederiz, İsviçre Sigorta AŞ. tarafından Yargıtay'ın düzeltilerek onama kararı ile birlikte karar kesinleşmiştir, Milli Savunma Bakanlığı yönünden ise bozmaya uyma konusunda takdir Mahkemenindir" dediği; bozma öncesi toplanan deliller kapsamında; davalı idareye yöneltilen davanın kusur, savsama, önlemsizlik ve kusursuz sorumluluğuna dayandığı, böyle sebeplerden doğan maddi ve manevi zarar istemleri hakkında devlete karşı açılmış bulunan tazminat davalarının adli yargıda görülmesi gerektiğinin YİBK kararı ile sabit olduğu; her ne kadar davalı MSB'yi temsilen duruşmaya katılan davalı vekili, idare aleyhine idari yargıda dava açılması gerektiğinden bahisle görev itirazında bulunmuş ise de, bu itirazın yerinde görülmeyerek reddolunduğu; davada her ne kadar davalılardan birisi idare ise de, Yargıtay 4. Hukuk Dairesinin konuya ilişkin kararlarında 2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanunu uyarınca meydana gelen haksız eylem dolayısıyla yargılamanın adli yargı yerinde yapılması gerektiğine hükmetmiş olduğu; davacılar vekilinin, aşamalardaki ifadelerinde davalılar E.G.varisleri ve Seyehat şirketi aleyhine açtıkları davayı atiye bıraktıklarını, davayı sadece sigorta şirketi ve Milli Savunma Bakanlığı aleyhine takip ettiklerini beyan etmiş oldukları, bu çerçevede diğer davalılar bakımından karar verilmesine yer olmadığına karar verildiği; yapılan yargılama soncunda Mahkemelerince, usul ve yasaya uyguna olan Yargıtay 4.Hukuk Dairesinin 27.11.2012 tarih ve 2012/8510 Esas, 2012/17980 Karar sayılı ilamında davalı Milli Savunma Bakanlığı yönünden verilen bozma hükmüne uyulmasına ve bu kapsamda Davalı İsviçre Sigorta AŞ. ve diğer davalılar açısından Mahkemelerinin 2007/212 Esas, 2010/62 Karar sayılı ilamı verilmiş olan hükmün Yargıtay 4.Hukuk Dairesinin 27.11.2012 tarih ve 2012/8510 Esas, 2012/17980 Karar sayılı ilamı ile onanması sebebiyle kesinleştiği anlaşıldığından, bu hususta yeniden hüküm kurulmasına yer olmadığına, Davalı MSB yönünden ise Mahkemelerinin görevli olmadığı anlaşıldığından, davalı MSB yönünden açılan davada Mahkemelerinin görevsizliği nedeniyle dava dilekçesinin reddine karar vermenin gerekmiş olduğunu belirterek; hüküm fıkrasında; davalı İsviçre Sigorta AŞ. ve diğer davalılar açısından Mahkemelerinin 2007/212 Esas, 2010/62 Karar sayılı ilamı ile verilmiş olan hükmün Yargıtay 4.Hukuk Dairesinin 27.11.2012 tarih ve 2012/8510 Esas, 2012/17980 Karar sayılı ilamı ile onanması sebebiyle kesinleştiği anlaşıldığından, bu hususta yeniden hüküm kurulmasına yer olmadığına; davalı MSB yönünden ise Mahkemelerinin görevli olmadığı anlaşıldığından, davalı MSB yönünden açılan davada Mahkemelerinin görevsizliği nedeniyle dava dilekçesinin REDDİNE, (...) davacı yanca bozma öncesi yapılan 1745 TL ve bozma sonrası yapılan 132,20 TL olmak üzere toplam 1877,20 TL. Masrafın kabul ve ret oranına göre belirlenen 1159,66 TL.'nin davalı

sigorta şirketinden, 717,54 TL.'nin davalı Milli Savunma Bakanlığından tahsili ile davacı yana VERİLMESİNE karar vermiş; davalılardan Milli Savunma Bakanlığı vekili tarafından, Mahkemenin göreve ilişkin hükmüne karşı herhangi bir itirazda bulunulmamış, yalnızca hüküm fıkrasındaki harca ilişkin itirazda bulunulmuş; bu suretle, Mahkemenin anılan idare yönünden verdiği görevsizlik kararı kesinleşmiştir.

Davacılar vekili bu defa; Osmaneli Asliye Hukuk Mahkemesinin Milli Savunma Bakanlığı yönünden verdiği görevsizlik kararının, taraflarca bu yönden bir temyiz edilmediğinden kesinleştiğini, bu nedenlerle davalı Milli Savunma Bakanlığı aleyhine işbu davayı açmak zarureti hâsıl olduğunu; diğer davalılar yanında idarenin (Milli Savunma Bakanlığının) Borçlar Kanunundaki Adam Çalıştıranın kusursuz sorumluluğuna ait hükümler çerçevesinde sorumluluklarının bulunduğunu; idarenin buradaki sorumluluğunun, idareye ait bir hizmet kusuru bulunmasa dahi aradaki illiyet rabıtasındaki sıkılık nedeniyle, idarenin kusursuz sorumluluk gereği sorumlu olduğunu; bu nedenle davalı idarenin maddi ve manevi tazminat ödemesi gerektiğini ifade ederek; müvekkili A.K. için 15.000,00 TL; diğer müvekkiller F.K., A.K. ve D.K.için 10.000,00'ar TL olmak üzere toplam 45.000,00 TL manevi tazminatın, ölüm tarihinden itibaren işleyecek yasal faizleri ile birlikte davalı Milli Savunma Bakanlığından tahsiline karar verilmesi istemiyle 3.6.2013 tarihinde Askeri Yüksek İdare Mahkemesinde dava açmıştır.

ASKERİ YÜKSEK İDARE MAHKEMESİ İKİNCİ DAİRESİ; 3.7.2013 gün ve E:2013/893, K:2013/822 sayı ile, 19.01.2011 tarihinde Resmi Gazetede yayınlanan 6099 sayılı Tebligat Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 14'üncü maddesi ile 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 110'uncu maddesinin başlığı ile birlikte değiştirilerek; "Görevli ve Yetkili Mahkeme" Madde 110; "İşleteni veya sahibi Devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlara ilişkin olanlar dahil, bu Kanundan doğan sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez...", 2918 sayılı Kanuna eklenen Geçici Madde 21; Bu Kanunun 110'uncu maddesinin birinci fıkrasının göreve ilişkin hükmü, yürürlüğe girdiği tarihten önce idari yargıda ve Askeri Yüksek İdare Mahkemesinde açılmış davalara uygulanmaz" hükmünü düzenlemiş olduğu; açıklanan mevzuat çerçevesinde davacıların durumu incelendiğinde; davacıların yakını müteveffa er A.K.'un, Devrek 2'nci J.Eğt.Tb.K.lığı emrinde askerlik eğitimini yaptığı sırada şoför intibak eğitimine tabi tutulmak için ihale ile temin edilen sivil otobüsle sevk edildiği Söğüt J.UIş.Tb.K.lığına giderken, söz konusu aracın karayolunda karıştığı kazada hayatını kaybettiği, böylece zararın Karayolları Trafik Kanunu kapsamında karayolunda meydana geldiğinin anlaşıldığı, öte yandan söz konusu olaya ilişkin 19.01.2011 tarihinden önce AYİM'de açılmış herhangi bir tam yargı davası da bulunmadığından, 6099 sayılı Kanun ile 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 110'uncu maddesinde yapılan değişiklikle davacılar vekilleri tarafından 03.06.2013 tarihinde AYİM'de açılan işbu davanın görev ve çözüm yerinin mahkemeleri olmayıp, adli yargı olduğu kanaat ve sonucuna varıldığı gerekçesiyle; davanın görev yönünden reddine karar vermiş; bu karar kesinleşmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Eyüp Sabri BAYDAR, Ali ÇOLAK, Sıddık YILDIZ, Nurdane TOPUZ, Ayhan AKARSU ve Mehmet AKBULUT'un katılımlarıyla yapılan 30.12.2013 günlü toplantısında;

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre; adli ve askeri idari yargı yerleri arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörülen biçimde, davalılardan Milli Savunma Bakanlığına karşı ve açılan davaların manevi tazminat istemine ilişkin kısımları yönünden olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, askeri idari yargı dosyasının; davacılar vekilinin istemi üzerine son görevsizlik kararını veren Mahkemece 15. maddede belirtilen hükmün aksine, önceki görevsizlik kararına ilişkin dava dosyası temin edilmeden gönderildiği görülmekte ise de; davaya ilişkin bilgi ve belgeler ile adli yargı kararlarının bir örneğinin dosyada yer aldığı; adli yargı kararının, Milli Savunma Bakanlığı yönünden verilen görevsizlik kararının kesinleşme durumunu anlamak için, Yargıtay 17.Hukuk Dairesine verilen temyiz dilekçesinin bir örneğinin, anılan Daireden temin edildiği ve sonuçta usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oybirliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Taşkın ÇELİK'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Mehmet BAYHAN ile Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Savcısı Hüsnü Ercan'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü ve yazılı açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davacıların yakını müteveffa er A.K.'un, Devrek 2'nci J.Eğt.Tb.K.lığı emrinde askerlik eğitimini yaptığı sırada, şoför intibak eğitimine tabi tutulmak için ihale ile temin edilen sivil otobüsle sevk edildiği Söğüt J.UIş.Tb.K.lığına giderken, söz konusu aracın karayolunda karıştığı kazada hayatını kaybetmesinden dolayı uğranılan manevi zararın tazmini istemiyle açılmıştır.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 1. maddesinde, Kanunun amacının karayollarında can ve mal güvenliği yönünden trafik düzenini sağlayacak ve trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemek olduğu; "Kapsam" başlıklı 2. maddesinde, bu Kanunun trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri bunların uygulamasını ve denetlenmesini ilgili kuruluşları ve bunların görev, yetki ve sorumluluk, çalışma usulleri ile diğer hükümleri kapsadığı ve bu kanunun karayollarında uygulanacağı belirtilmiştir.

Öte yandan 2918 sayılı Yasanın 19.1.2011 günlü Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6099 sayılı Yasanın 14. maddesiyle değişik 110. maddesinde "İşleteni veya sahibi Devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlara ilişkin olanları dahil, bu Kanundan doğan sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır.

Motorlu araç kazalarından dolayı hukuki sorumluluğa ilişkin davalar, sigortacının merkez veya şubesinin veya sigorta sözleşmesini yapan acentenin bulunduğu yer mahkemelerinden birinde açılabileceği gibi kazanın vuku bulduğu yer mahkemesinde de açılabilir"; Geçici 21. maddesinde de "Bu Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrasının göreve ilişkin hükmü, yürürlüğe girdiği tarihten önce idari yargıda ve Askeri Yüksek İdare Mahkemesinde açılmış bulunan davalara uygulanmaz" denilmiştir.

Dava dosyasında mevcut bilgi ve belgelerin incelenmesinden; davacıların yakını olan A.K.'un Devrek 2'nci J.Eğt.Tb.K.lığı emrinde askerlik eğitimini yaptığı sırada şoför intibak eğitimine tabi tutulduğu (sivil ehliyete sahip toplam 82 erle birlikte) ve 16.07.2005 tarihinde Devrek 2'nci J.Eğt.Tb.K.lığı tarafından ihale usulü kiralanan 67..... plaka sayılı sivil otobüsle eğitim görecekleri Söğüt J.UIş.Tb.K.lığına sevk edildikleri, söz konusu sevk esnasında saat 12.00 sıralarında Bilecik İli Osmaneli İlçesi Selimiye Köyü mevkiinde araç sürücüsü E.G.'in dikkatsizlik ve tedbirsizlikle aracının hakimiyetini kaybedip karşı şeride geçtiği ve bu haldeyken karşı yönden gelen M.A. yönetimindeki 34..... plaka sayılı kamyona çarptığı, bu arada aniden duran kamyona arkadan gelen C.T.yönetimindeki 54..... plaka sayılı otomobilin çarptığı, bu kaza sonucu otobüs sürücüsü E.G., davaların yakını A.K. ile D.K. adlı başka erin vefat ettikleri, bu olay nedeniyle destekten yoksun kalan davacıların maddi ve manevi tazminat talepli olarak dava açtıkları; Milli Savunma Bakanlığına karşı açılan ve manevi tazminat isteminin ise, olumsuz görev uyuşmazlığına konu edildiği anlaşılmıştır.

Belediye aleyhine idare mahkemesinde açılan başka bir tazminat talepli tam yargı davasında, İdare Mahkemesi 2918 sayılı

Yasanın 110.maddesinin 1.fıkrasının birinci ve ikinci cümlelerinin Anayasaya aykırı olduğu kanısına varmış, İdare Mahkemesinin bu iki cümlenin iptali istemiyle yaptığı başvuruyu inceleyen Anayasa Mahkemesi 8.12.2011 gün ve E:2011/124, K:2011/160 sayı; 8.11.2012 gün ve E:2012/118, K:2012/170 sayılı ve 28.5.2013 gün ve E:2013/59, K:2013/68 sayılı aynı içerikli kararları ile; "2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 110. maddesinin birinci fıkrasında, bu Kanun'dan doğan sorumluluk davalarının adli yargıda görüleceği öngörülmektedir. İtiraz başvurusunda bulunan mahkeme ise idare mahkemesi olup davaya bakmakta görevli ve yetkili mahkeme değildir.

Başvurunun Mahkeme'nin yetkisizliği nedeniyle reddi gerekir." kararına varmıştır.

Nihayet, aynı konuda Asliye Hukuk Mahkemesi'nce yapılan itiraz başvurusunda Anayasa Mahkemesi 26.12.2013 tarih ve E:2013/68, K:2013/165 sayılı kararıyla; yasakoyucunun "haklı neden" ve "kamu yararı" gerekçesiyle idari yargının görevine giren bir konuyu adli yargı organına bırakabileceği, davanın somutunda da 2918 sayılı Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrası ile bu görevin adli yargıya bırakılmasında Anayasa'ya aykırı bir yön bulunmadığı gerekçesiyle, maddenin iptal isteminin oy birliğiyle reddine karar vermiştir. Anayasa'nın 158. inci maddesinin son fıkrasında "Diğer mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyuşmazlıklarında, Anayasa Mahkemesinin kararı esas alınır." denilmektedir. Anayasa Mahkemesi'nin 26.12.2013 tarih ve E:2013/68, K:2013/165 sayılı kararı, yasakoyucunun idari yargının görevine giren bir konuyu adli yargının görevine verebileceğine, 2918 Sayılı Kanunun 110 uncu maddesinin bu nedenle Anayasa'ya aykırı olmadığına dair olup, esası itibariyle görev konusunda verilmiş bir karardır ve Anayasanın 158 inci maddesi uyarınca başta Mahkememiz olmak üzere diğer yargı organları bakımından da uyulması zorunlu bir karar mesabesindedir.

Bu durumda, 2918 sayılı Yasanın 19.1.2011 tarihinde yürürlüğe giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesi'nin işaret edilen kararları gözetildiğinde, bahsi geçen Kanun maddesinin karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzeninin sağlanarak trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadığı ve Kanunun, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile, çalışma usullerini kapsadığı, dolayısıyla oluşan trafik kazası nedeniyle açılacak sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu; meydana gelen zararın tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle davanın görüm ve çözümü adli yargı yerinin görevine girdiğinden, Osmaneli Asliye Hukuk Mahkemesi'nce, Milli Savunma Bakanlığı yönünden verilen görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

**SONUÇ :** Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Osmaneli Asliye Hukuk Mahkemesince, Milli Savunma Bakanlığı yönünden verilen 27.3.2013 gün ve E:2012/20, K:2013/52 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 30.12.2013 gününde Üye Eyüp Sabri BAYDAR'ın KARŞI OYU VE OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

**KARŞI OY**

16.07.2005 tarihinde asker taşıyan yolcu otobüsünün devrilmesi sonucu otobüste bulunan davacılar desteğinin vefat etmesi üzerine davacılar tarafından davalı Milli Savunma Bakanlığı aleyhine hizmet kusuru nedeniyle eldeki tazminat davası Adli Yargı İlk Derece Mahkemesinde açılmış,

Yargılama sonucunda "idarenin hizmet kusuruna dayalı açılan davaların tam yargı davası niteliğinde bulunduğu, İdari Yargıda açılması gerektiği" gerekçesi ile dava dilekçesi yargı yolu yönünden reddedilmiş,

Kararın kesinleşmesi üzerine bu kez davacı vekili aynı istekle İdari Yargıda dava

ikame etmiş,

İdare Mahkemesi de yargılama sonucunda "uyuşmazlığın 2918 Sayılı Yasa'nın 110. maddesi gereğince Adli Yargıda çözümlenmesi gerektiği" gerekçesi ile yargı yolu yönünden davanın reddine, 2247 Sayılı Yasa'nın 19.maddesi gereğince görevli yargı kolunun belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığı'na gönderilmesine karar vermiş,

Bu kararın da kesinleşmesi üzerine dosya Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmiş, Yüksek Mahkemece yapılan inceleme sonucunda "2918 Sayılı Yasa'nın 110 .maddesi hükümleri gözetildiğinde davanın Adli Yargıda çözümlenmesi gerektiği" düşüncesi ile Asliye Hukuk Mahkemesinin görevsizlik kararının kaldırılmasına, Adli Yargının görevli olduğuna oyçokluğuyla kesin olarak karar verilmiştir.

Sayın çoğunluğun uyuşmazlıkta Adli Yargıyı görevli kabul eden düşüncesine iştirak edilmesi mümkün değildir.

Zira;

Davada, davalı İdarenin hizmet kusuru nedeniyle kazanın meydana geldiği iddia

edilmektedir.

TC Anayasası'nın 125/son md. "idarenin kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlü olduğu" kurala bağlanmış,

2577 Sayılı İYUK 2/1-b md. "idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları ihlal edilenler tarafından açılan tam yargı davaları, idari dava çeşitleri arasında" sayılmıştır.

Bu durumda asker kişinin otobüsle taşınması sırasında meydana gelen kaza nedeniyle doğan zararın tazmininin amaçlanmış olması karşısında, idarenin görevinde olan kamu hizmetini yürüttüğü esnada kişilere verdiği zararın ödetilmesine yönelik bulunan uyuşmazlık konusu davanın, olayda kamu hizmetinin usulüne ve hukuka uygun olarak yürütülüp yürütülmediğinin, hizmet kusuru veya idarenin sorumluluğunu gerektiren bir husus olup olmadığının tespitinde esas alınan idare hukuku kurallarına ve 2577 Sayılı İYUK 2/1-b md. sayılan tam yargı davasında görüm ve çözümünde idari yargı yerleri görevli bulunmaktadır.

Sayın çoğunluk, hizmet kusurundan doğan zararda Adli Yargıyı görevli kabul eden görüşünde hukuki dayanak olarak 2918 Sayılı KTK 110/1 md. hükümlerini esas almıştır.

11.01.2011 gün 6099 Sayılı Yasa'nın 14. maddesi ile 2918 Sayılı KTK 110. maddesine eklenen 1.fıkra ile "işleteni veya sahibi devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlara ilişkin olanları dahil bu kanundan doğan sorumluluk davaları Adli Yargıda görülür... " hükmü getirilmiştir.

Sayın çoğunluk görüşünün aksine eldeki uyuşmazlık anılan yasa hükmü kapsamında kalmamaktadır.

Çünkü, 2918 Sayılı KTK 85.maddesinde açıkça belirtildiği gibi yasa motorlu araçların işletilmesinden doğan zararlar nedeniyle işletenin hukuki sorumluluğunu düzenlemektedir.

Yasa hükmünde geçen bu kanundan ve Adli Yargıda görülmesi gereken sorumluluk davaları, 2918 Sayılı Yasa'nın 85.maddesinde düzenlenen motorlu araçların işletilmesi nedeniyle verilen zararlardan dolayı araç işletenin hukuki sorumluluğuna ilişkin davalardır.

Yasa değişikliğinden önce kamu araçlarının işletilmesi nedeniyle verilen zararlardan dolayı kamu idaresinin sorumluluğunun hangi yargı kolunda görüm ve çözümü konusunda yasada bir düzenleme bulunmadığından İdari ve Adli Yargı organları arasında çıkan görev uyuşmazlıklarını sonlandırmak üzere sözü geçen yasa hükmü getirilmek suretiyle kamu araçlarının verdiği zararlar nedeniyle işletenin sorumluluğunda 2918 Sayılı Yasa'nın amacına uygun olarak Adli Yargıda görüm ve çözüm esası benimsenmiştir.

Nitekim yasa değişikliğine ilişkin Hükümet gerekçesi de getirilen yeni hükmün bu nedenle maddeye eklendiğini teyit etmektedir.

Açıklanan gerekçelerle uyuşmazlıkta idari Yargı görevli olup benzer ihtilaflarda da İdari Yargının görevli olduğu Yargıtay 4, 11, 17 Hukuk Dairelerinini istikrarlı kararlarıyla İçtihad edildiği gibi Danıştay Kararlarında da uyuşmazlıkta İdari Yargının görevli olduğu benimsenmiştir. (Danıştay 10. Daire esas 2011/11522, karar 2012/5347 sayı vs.)

Somut uyuşmazlıkta davanın idarenin hizmet kusuruna dayanmasına,

2918 Sayılı Yasa'nın 110/1 md. motorlu araçların işletilmesinden doğan zararlardan dolayı işletenini hukuki sorumluluğunun Adli Yargıda görüm ve çözümünü düzenleme altına almasına,

Somut uyuşmazlığın anılan yasa hükmü kapsamında bulunmamasına,

Kamu hizmetinin usulüne ve hukuka uygun olarak yürütülüp yürütülmediğinin hizmet kusuru veya idarenin sorumluluğunu gerektiren bir husus olup olmadığının tespitinde, 2577 Sayılı İYUK 2/1-b md. sayılan tam yargı davasında görüm ve çözümünde idari Yargının görevli olmasına göre,

Uyuşmazlıkta Adli Yargıyı görevli kabul eden sayın çoğunluğun görüşüne katılamıyorum.

**Karşı Oy**

**Eyüp Sabri BAYDAR**